

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/124/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1122205500
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1122205500.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Silvie Walterovej v právnej veci žalobkyne: V. Z. P. T. P. Á. Š. R. B. Á. , K. P. XX.X.XXXX, I. O. J., Na J. Č.. XXXX/XX, zastúpená Mgr. Michal Ferčák, advokát, Topoľčany, Bernolákova č. 1652, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Bratislava, Pribinova č. 2, IČO: 00 151 866, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 19. júla 2022, č. k. 21 C 34/2022-36, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 19. júla 2022, č. k. 21 C 34/2022-36, p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Uznesením zo dňa 19. júla 2022, č. k. 21 C 34/2022-36, súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa domáhala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zdržať sa výkonu a akéhokoľvek iného použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je obsiahnutá v čl. 4, bode 4.4 Zmluvy o poskytnutí návratnej sociálnej výpomoci zo sociálneho fondu reg. číslo: D. zo dňa 4.12.2014 (ďalej len „Zmluva“), ktorú žalovaný ako zamestnávateľ uzavrel so zamestnancom Mgr. X. P., ako aj uložil žalovanému povinnosť do 3 pracovných dní oznámiť zamestnávateľovi žalobkyne - Nemocnica AGEL Levice s.r.o., so sídlom SNP 19, 934 01 Levice, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je obsiahnutá v čl. 4, bode 4.4 Zmluvy a priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Návrh odôvodnila tým, že žalovaný uzavrel so svojim zamestnancom Mgr. X. P. dňa 4.12.2014 Zmluvu podľa Nariadenia Ministra vnútra SR č. 4/2008. Predmetom Zmluvy bolo poskytnutie bezúročnej, bezhotovostnej návratnej sociálnej výpomoci v sume 18.000,- € na kúpu bytu zamestnancovi, X. P. (v tom čase vyšetrovateľovi na OR PZ Veľký Krtíš). Žalobkyňa bola v bode 4.2 Zmluvy spolu s Mgr. Q. S. uvedená ako ručiteľ. Poskytnutá výpomoc mala byť dlžníkom vrátená v pravidelných mesačných splátkach po 100,- €. Podľa vyjadrenia žalovaného vo výzve zo dňa 26.8.2021 mal byť dlžník dňa 8.3.2018 prepustený zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru. Celý dlh bol preto dlžník povinný splatiť najneskôr do 8.9.2018. Žalovaný listom D.-R.-XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 26.8.2021, žalobkyňu ako ručiteľa vyzval na úhradu dlhu v sume 9.200,- €. Dlh mal vzniknúť nesplácaním záväzkov dlžníka, Mgr. X. P. podľa Zmluvy. V tomto liste žalovaný potvrdil, že dlžník bol povinný dlžnú sumu uhradiť najneskôr do 8.9.2018. Listom KRPZ-BB-VO2-3-001/2022-PRAV zo dňa 18.1.2022, odvolávajúc sa na bod 4.4. Zmluvy, žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy, a to vo výške podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. Žalobkyňa listom zo dňa 10.2.2022

ako ručiteľ v celom rozsahu namietala premlčanie pohľadávok žalovaného voči jej osobe vzniknutých na základe Zmluvy (žalovaný v odpovedi zo dňa 9.3.2022 potvrdil, že tento list prevzal dňa 21.2.2022). Žalobkyňa uplatnenú námietku premlčania zdôvodnila tým, že svoje pohľadávky zo Zmluvy si mohol žalovaný voči nej prvýkrát uplatniť dňa 9.9.2018 a trojročná premlčacia doba tak uplynula dňa 9.9.2021. Žalobkyňa pripomenula žalovanému, že okrem Zmluvy svojim podpisom nevyslovila súhlas so žiadnym iným úkonom dlžníka. Akékoľvek následné úkony dlžníka, ku ktorým došlo bez jej súhlasu, nevyvolávajú voči žalobkyni žiadne právne účinky (t. j. aj prípadné uznanie dlhu, ak by k nemu zo strany dlžníka došlo, by bolo voči žalobkyni právne neúčinné - § 548 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Žalobkyňa v liste žiadala žalovaného, aby jej zamestnávateľovi bezodkladne oznámil, aby nevykonával zrážky z jej mzdy. Dňa 17.5.2022 bola žalovanému odoslaná predžalobná výzva, v ktorej žalobkyňa opätovne namietala premlčanie ručiteľských záväzkov zo Zmluvy, ako aj neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy podľa § 551 a nasl. Občianskeho zákonníka, na ktorú žalovaný nereagoval.

1.2. Žalobkyňa svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že jej ručiteľský záväzok vzniknutý na základe Zmluvy je premlčaný a tiež rozporom ustanovení tejto Zmluvy s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie dôvodil, že keďže sa o neodkladnom opatrení rozhoduje v zmysle § 329 ods. 1 C.s.p. bez vyjadrenia žalovaného, v momente rozhodovania nevie posúdiť, či je nárok žalovaného voči Mgr. X. P. a tým aj záväzok žalobkyne ako ručiteľky k veriteľovi premlčaný. Dlžník zo Zmluvy - Mgr. X. P. bol v zmysle bodu 2.8 Zmluvy povinný zostatok pôžičky vo výške 9.200,- € splatiť jednorazovo do 6. mesiacov odo dňa ukončenia štátnozamestnaneckého pomeru, čiže najneskôr do 8.9.2018, pričom tak neurobil. Záväzok veriteľa voči dlžníkovi sa v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, pričom pri akcesorickom záväzku ručiteľa voči veriteľovi je vylúčené premlčanie tohto záväzku pred premlčaním hlavného záväzku. K premlčaniu tak mohlo eventuálne dôjsť 9.9.2021, ale jedine za predpokladu, že veriteľ neuplatnil toto právo v premlčacej dobe na súde, pričom veriteľ mohol toto právo od 9.9.2018 uplatniť tak voči dlžníkovi, ako aj voči dvom ručiteľom uvedeným v bode 4.2. Zmluvy a v prípade, že tak urobil, sa premlčacia doba prerušila a nemohlo dôjsť k premlčaniu pohľadávky veriteľa.

1.3. Žalobkyňa namietala aj neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy upravenú v bode 4.4. Zmluvy argumentujúc tým, že pre takúto dohodu podľa § 551 a nasl. Občianskeho zákonníka platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch podľa § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka a dotknutá dohoda základné náležitosti neobsahuje. Súd prvej inštancie dôvodil, že súhlas so zrážkami zo mzdy, ktorý udelili ručelia veriteľovi v bode 4.4. Zmluvy nepovažuje za zmluvné ustanovenie odporujúce zákonu, keďže taký súhlas nie je Občianskym zákonníkom výslovne zakázaný a z povahy ustanovenia § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť. Súd prvej inštancie preto, aplikujúc ustanovenie § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nevyhlásil takúto formu zabezpečenia záväzku veriteľa.

1.4. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že neodkladné opatrenie sa považuje za výnimočný prostriedok súdnej ochrany najmä preto, lebo pri jeho nariadení súd zásadne nevykonáva dokazovanie, procesné strany nemusia byť pred jeho nariadením vypočuté a napokon uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné bez ohľadu na jeho právoplatnosť. Neodkladné opatrenie možno nariadiť tam, kde by jeho nenariadením vznikol priestor pre právne úkony, ktoré by vytvorili nezvratný stav. Konštatoval, že dôsledne posúdiac argumentáciu žalobkyne uvedenú v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj vyhodnotiac predložené listinné dôkazy má za to, že v predmetnej veci nie je možné rozhodnúť uznesením o nariadení neodkladného opatrenia. V prípade, že žalobkyňa bude svoje práva brániť podaním žaloby vo veci samej a v rámci tohto konania sa dokazovaním preukáže, že k premlčaniu pohľadávky veriteľa skutočne došlo, bude mať žalobkyňa nárok na vrátenie plnení, ktoré boli poukázané žalovanému na základe predmetnej Zmluvy podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení. Z opatrnosti ešte súd uviedol, že plnenie na základe zrážok zo mzdy, v prípade premlčania nároku, nebude plnením prijatým z naturálnej obligácie, keďže sa nejedná o dobrovoľné plnenie a tento nárok bol tiež spochybnený žalobkyňou v tomto konaní. Takže ak je nárok žalovaného voči žalobkyni ako ručiteľke premlčaný, žalobkyňa neutrpí žiadnu ujmu, nakoľko plnenia bude musieť žalovaný vrátiť, avšak ak nárok žalovaného premlčaný nie je, žalobkyňa bude musieť záväzok za dlžníka uhradiť bez ohľadu na ustanovenia Zmluvy, ktoré považuje za sporné. Súd prvej inštancie tak nemal osvedčenú existenciu nároku žalobkyne, ako ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej škody, prípadne bezodkladnú potrebu úpravy pomerov a obavu, že exekúcia bude ohrozená, preto dospel k záveru, že návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vyhovieť.

1.5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. Uviedol, že keďže návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, žalovaný mal v konaní plný úspech a preto by bola žalobkyňa povinná nahradiť žalovanému trovy konania v celom

rozsahu. Súd však vzhľadom ku skutočnosti, že žalovanému žiadne trovy nevznikli rozhodol tak, že mu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. b), f), h) C.s.p. Uviedla, že v podanom návrhu opísala konkrétne skutočnosti osvedčujúce dôvodnosť a trvanie ňou uplatneného nároku. Poukázala na to, že aj súd prvej inštancie uznal, že uplatnený nárok už môže byť premlčaný. Dôvodila, že ak súd poukazuje na možnosť žalovaného uplatniť svoje nároky na súde a s tým spojené pretrhnutie plynutia premlčacej doby, tak podanie prípadnej žaloby zo strany žalovaného o zaplatenie dlžnej sumy je skutočnosť, ktorá musí byť súdu známa zo súdnych registrov. Konštatovala, že v podanom návrhu uviedla, že voči jej osobe sa žalovaný zaplata svojich domnelých nárokov súdnou cestou nedomáha. Nie je jej preto zrejmé, prečo súd polemizuje o tom, že žaloba o zaplatenie dlhu žalovaného mohla byť podaná ešte pred uplynutím premlčacej doby, namiesto toho, aby túto skutočnosť overil v súdnych registroch. Dôvodila, že premlčanie ručiteľského záväzku nemožno stotožňovať s premlčaním záložného práva, pri ktorom § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka výslovne hovorí, že záložné práva sa nepremičujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Obdobnú úpravu obsahuje § 310 Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa právo veriteľa voči ručiteľovi nepremičí pred premlčaním práva voči dlžníkovi. V prejednávanej veci sa ale nejedná o obchodnoprávny vzťah. V zmysle Občianskeho zákonníka potom premlčanie ručiteľského záväzku nie je podmienené premlčaním pohľadávky, ktorú zabezpečuje. Len zo samotnej povahy akcesority ručiteľského záväzku nemožno vyvodiť, že ručiteľský záväzok nemôže zaniknúť skôr ako zabezpečená pohľadávka. Ak by tomu tak bolo, ustanovenie § 310 Obchodného zákonníka, prípadne § 100 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka by nemali žiadny význam. Zákonodarca však opakovane výslovne prejavil vôľu, aby v niektorých prípadoch premlčanie akcesorického záväzku bolo naviazané na plynutie premlčacej doby hlavného záväzku. Keďže ale v prípade ručenia podľa občianskeho práva takáto úprava v Občianskom zákonníku absentuje, premlčacia doba plynie pri ručení v zmysle Občianskeho zákonníka samostatne. Z akcesority ručiteľského záväzku potom vyplýva v súvislosti so zánikom ručenia iba tá skutočnosť, že ručenie zaniká najneskôr zánikom hlavného záväzku. Akcesorita tak determinuje len najneskorší okamih zániku ručiteľského záväzku, ručiteľský záväzok však môže zaniknúť aj skôr. Poukázala aj na plynutie premlčacej doby v prípade solidárnych dlžníkov. Odvolateľka dôvodila, že v podanom návrhu osvedčila, že žalovaný listom zn. KRPZ-BB-VO2-3-001/2022-PRAV zo dňa 18.1.2022 a zn. KRPZ-BB-VO2-3-013/2022-PRAV zo dňa 21.4.2022 opätovne žiadal zamestnávateľa o vykonávanie zrážok z jej mzdy. Rovnako tak osvedčila, že ako ručiteľ v celom rozsahu namietala premlčanie pohľadávok žalovaného voči jej osobe vzniknutých na základe Zmluvy o poskytnutí návratnej sociálnej výpomoci zo sociálneho fondu reg. číslo: D. zo dňa 4.12.2014. Uviedla tak konkrétne skutočnosti, z ktorých vyplýva, že sa žalovaný voči nej, a to proti jej vôli, domáha uspokojenia premlčanej pohľadávky. V podanom návrhu osvedčila (sám súd prvej inštancie poukazuje na rozdiel medzi povinnosťou určitú skutočnosť dokázať a osvedčiť), že žalovaný nie je oprávnený domáhať sa zrážok z jej mzdy v zmysle čl. 4 Zmluvy, napriek tomu od svojho konania neupustil a na jej výzvy nereaguje. Nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a že jeho účelom je dočasná úprava pomerov strán, keď ustanovenie § 336 ods. 1 C.s.p. predpokladá situáciu, kedy neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie, že podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia je nezvratnosť stavu. Za relevantné nepovažovala ani to, že má možnosť sa voči žalovanému domáhať vydania bezdôvodného obohatenia. Rozhodujúca je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Poukázala na to, že žalovaný je jedným z ministerstiev Slovenskej republiky s ročným rozpočtom v stovkách miliónoch eur, t.j. dlžná suma je z pohľadu jeho hospodárenia zanedbateľná, pričom ona je zamestnankyňou v trvalom pracovnom pomere, jej mzda je rozhodujúcim zdrojom jej príjmu a zrážky zo mzdy jej majú znemožniť s časťou jej legálne dosiahnutého príjmu disponovať, a to proti jej výslovnej vôli. Poukázala na to, že už v návrhu uvádzala, že žalovaný si pohľadávku voči nej neuplatnil na súde, ale priamo požiadal zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy, čím je preukázaná aktuálnosť bezprostrednej hrozby finančnej ujmy na jej strane ako žalobkyne. Potreba neodkladnej úpravy pomerov je osvedčená tým, že žalovaný požiadal zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom existencia, vymáhateľnosť a výška ručiteľského dlhu boli spochybnené a vyvrátené uplatnenou námietkou premlčania. Existencia právneho vzťahu medzi stranami sporu bola osvedčená predložením písomnej Zmluvy o poskytnutí návratnej sociálnej výpomoci zo sociálneho fondu reg. číslo: D. _XXX-XXXX_XXXX zo dňa 4.12.2014, ktorej súčasťou je v bode 4.4 Dohoda o zrážkach zo mzdy. Dôvodila aj tým, že nie je možné preveriť ani skutočnú výšku dlhu, zamestnávateľ a ručiteľ sa musia spoliehať na pravdivosť sumy uvádzanej

veriteľom. Reálne tak bezprostredne hrozí, že zamestnávateľ zrazí z jej mzdy čiastku, na ktorú žalovaný nemá nárok. Zo svojej mzdy uhradza náklady na svoje živobytie, preto zrážky zo mzdy vykonané bez skutočného nároku žalovaného by boli výrazným zásahom do jej práv. Ďalším dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby nedochádzalo k vzniku možného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Poukázala na priložené uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16 CoCsp 31/2021 zo dňa 30.11.2021, Krajského súdu Nitra sp. zn. 7 CoCsp 7/2022 zo dňa 31.3.2022 a uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3 CoCsp 27/2021 zo dňa 31.12.2021, ktorých právna argumentácia potvrdzuje, že svoj návrh podala dôvodne. Odvolaciemu súdu navrhla, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a jej návrhu v celom rozsahu vyhovel a priznal jej nárok na náhradu trov konania.

3. Odvolací súd, postupujúc podľa § 329 ods. 1 C.s.p., doručil žalovanému návrh na nariadenie neodkladného opatrenia s prílohou, uznesenie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj odvolanie žalobcov s tým, že má možnosť sa k nim vyjadriť. Žalovaný vo svojom vyjadrení poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13.12.2012, sp. zn. 5 Obdo 33/2012), podľa ktorého „Zmyslom predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov konania (nie s konečnou platnosťou), pričom musí byť poskytnutá ochrana tomu, kto o vydanie predbežného opatrenia žiada, ako aj tomu, voči ktorému predbežné opatrenie smeruje. Ochrana toho, proti komu má navrhované predbežné opatrenie smerovať, však nemôže dosiahnuť takej intenzity, aby prakticky znemožňovala ochranu oprávnených záujmov druhej strany. Ide pritom o dočasné opatrenie, ktorého trvanie je obmedzené, ktoré môže byť na návrh zrušené a predbežným opatrením nie je prejudikovaný konečný výsledok sporu, ale ide o prostriedok, ktorým sa zabezpečuje, aby konečné rozhodnutie mohlo mať vôbec reálny význam. Vyžaduje sa, aby žalobca osvedčil súdu základné skutočnosti, teda sám nárok a osvedčil aj pravdepodobnosť možného ohrozenia výkonu rozhodnutia. Samotný nárok nemusí byť teda preukázaný nepochybne. Súd je preto tieto okolnosti v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia povinný zvážiť a rozhodnúť, pričom však pri rozhodovaní o predbežnom opatrení súd nie je povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov. Musí vychádzať zo skutočností, preukázaných alebo osvedčených žalobcom. Pri osvedčovaní nároku nie je potrebné dbať na formálne požiadavky, inak platné pre dokazovanie, vrátane požiadavky, aby sa druhá strana sporu mohla vyjadriť k obsahu listín, ovplyvňujúcich úsudok súdu o splnení predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia.“ Dôvodil, že z uvedeného vyplýva, že neodkladné opatrenie je možné, v súlade s ustanovením § 325 C.s.p. nariadiť len strane sporu, len v presne vymedzených prípadoch a len za podmienky, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V danej právnej veci neprebíha žiadne exekučné konanie, táto časť podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia splnená nie je. Podľa žalovaného v danej právnej veci ide o nedôvodný nárok, preto mu nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia (napr. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 4 Cob 26/2017, zo dňa 10.5.2017), žalobkyňa tak neosvedčila nárok ako podmienku pre nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolaciemu súdu navrhol uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

4. Ďalšie vyjadrenia do spisu doložené neboli.

5. Odvolací súd preskúmal vec podľa § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolaním napadnuté uznesenie je vecne správne, preto ho v celom rozsahu potvrdil (§ 387 ods. 1 C.s.p.).

6. Podľa § 387 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a ktoré by spochybňovali vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. V odôvodnení rozhodnutia súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré tak urobil správne rozobral v odôvodnení rozhodnutia.

8. Odvolanie žalobkyne nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

9. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd vzhľadom na odvolacie dôvody udáva, že preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočnosti odôvodňujúcich nariadenie

neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín, teda aj odvolací súd vychádzal zo skutočností uvádzaných žalobkyňou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pri posudzovaní vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

10. Nariadenie neodkladného opatrenia má charakter provizórneho riešenia vzťahov medzi stranami sporu a súd ho môže nariadiť iba za predpokladu, ak sledovaný účel nie je možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením a ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Jednou z podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia je preukázanie, že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov strán sporu by bolo právo strany sporu ohrozené. Súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania a aj po jeho skončení. Pred nariadením neodkladného opatrenia treba posudzovať, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, či tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov, či uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), či navrhovaným neodkladným opatrením nebude vytvorený nenávratný stav, či právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), keďže súd musí prihliadať nielen na ochranu oprávnených záujmov toho, kto o nariadenie neodkladného opatrenia žiada, ale na druhej strane tiež musí prihliadnuť na ochranu toho, proti komu má navrhované neodkladné opatrenie smerovať, aj keď táto ochrana nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila nariadenie neodkladného opatrenia. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pri ich nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť úpravy pomerov, pričom miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Je nutné však zdôrazniť, že existencia právneho pomeru medzi stranami, ako i jeho osvedčenie ešte samo osebe nepredstavuje zákonný dôvod pre vydanie neodkladného opatrenia, nakoľko až jeho ohrozenie (právneho vzťahu medzi stranami) dovoľuje súdu neodkladné opatrenie nariadiť, pričom aj toto ohrozenie musí byť konkrétne a musí byť oprávnenou stranou osvedčené konkrétnymi skutočnosťami. Toto ohrozenie osvedčeného nároku strany sporu musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne. Z charakteru neodkladného opatrenia i z úpravy postupu súdu pri rozhodovaní vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v činnosti súdu pred začatím konania, a pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia výlučne na tom, kto ho navrhuje s tým, že smeruje k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávnych skutočností, ktorých pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe, naliehavosti, primeranosti) nariadenia neodkladného opatrenia. Unesenie dôkazného bremena v tomto konaní teda predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu aspoň navrhol dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, ako i dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie len na základe tvrdení toho, kto jeho nariadenie navrhuje, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Je potrebné poznamenať, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie spravidla (z dôvodu krátkosti lehoty na rozhodnutie a tiež z dôvodu, aby nebol ohrozený budúci výkon neodkladného opatrenia) bez pojednávania a bez možnosti druhej strany vyjadriť sa k návrhu. Ide teda o rozhodovanie len na základe vyjadrení a prípadne listín predložených navrhovateľom.

11. Súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, keď nemal za osvedčený nárok žalobkyne, ktorému sa má nariadeným neodkladným opatrením poskytnúť ochrana a nemal za osvedčenú ani bezodkladnú potrebu úpravy pomerov. Podľa názoru odvolacieho súdu (na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie) žalobkyňa v prejednávanom prípade osvedčila nárok, keď preukázala, že medzi ňou a žalovaným existuje právny vzťah, ktorý vznikol na základe Zmluvy o poskytnutí návratnej sociálnej výpomoci zo sociálneho fondu reg. číslo: D._XXX-XXXX_XXXX zo dňa 4.12.2014 (č. I. 17 a nasl. spisu), ktorú žalobkyňa uzatvorila so žalovaným v postavení ručiteľky a zároveň vyslovila súhlas s tým, aby pohľadávka bola uspokojená vykonávaním pravidelných mesačných zrážok z jej služobného príjmu, resp. platu alebo iných príjmov, ktoré jej vypláca zamestnávateľ, a to počnúc dňom

doručenia uvedenej zmluvy zamestnávateľovi (čl. 4 bod 4.4. Zmluvy). Zároveň žalobkyňa osvedčila, že žalovaný požiadal jej zamestnávateľa o vykonanie zrážok zo mzdy. Pokiaľ ide o potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia, tú žalobkyňa vo svojom návrhu odvodzuje od skutočnosti, že vykonaním zrážok z jej mzdy dôjde k neoprávnenému zásahu do jej majetkových práv, keďže namieta premlčanie pohľadávok žalovaného ako aj neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Podľa názoru odvolacieho súdu splnenie uvedenej zákonnej podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa neosvedčila. Odvolací súd uvádza, že je pravdou, že mzda predstavuje pre každého zamestnanca základný zdroj príjmov nevyhnutných na uspokojovanie jeho životných potrieb. Na druhej strane je slobodnou vôľou každého zamestnanca, akým spôsobom bude so svojou mzdou nakladať. Ak zmluvná strana v postavení ručiteľa slobodne uzavrie dohodu o zrážkach zo mzdy ako prostriedok zabezpečenia záväzku, potom treba predpokladať, že je uzročená s tým, že časť jej mzdy bude zrážaná a poukazovaná veriteľovi za účelom splnenia dlhu a musí niesť dôsledky svojho konania. Dohodu o ručení a o zrážkach zo mzdy žalobkyňa uzatvorila na základe slobodnej vôle ešte v roku 2014 a až do roku 2022 neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy nenamietala. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa v konaní neosvedčila svoje tvrdenia o premlčaní pohľadávky, ako ani tvrdenia o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Pokiaľ odvolateľka v odvolaní namietala, že súd mal overiť v súdnych registroch, či žalovaný podal žalobu o zaplatenie dlhu ešte pred uplynutím premlčacej doby, odvolací súd poukazuje na to, že neodkladné opatrenie je výnimočným opatrením, ktoré možno nariadiť len vtedy, ak je skutočne potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi sporovými stranami, teda ak nastane medzi nimi taký stav právnych a faktických vzťahov, ktorý bezpodmienečne vyžaduje rýchly zásah súdu a poskytnutie súdnej ochrany. Preto musí jeho navrhovateľ, v tomto prípade žalobkyňa osvedčiť, že je tu reálne nebezpečenstvo a bezprostredne jej hroziaca ujma. Ohrozenie práv (nároku) a hrozba bezprostrednej ujmy žalobkyne musí byť konkrétna a žalobkyňa ju musí osvedčiť, nestačí ju iba tvrdiť. Chýbajúce osvedčenie bezprostredne hroziacej ujmy nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže ide o opatrenie, ktoré je namieste nariadiť len vtedy, ak je práve kvôli zabráneniu určitej reálne hroziacej konkrétnej ujme potrebné bezodkladne, teda rýchlo a okamžite zasiahnuť súdnym rozhodnutím. Možno teda zhrnúť, že ak žalobkyňa navrhla voči žalovanému nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sledovala dosiahnutie úpravy pomerov sporových strán, mala povinnosť tvrdiť a osvedčiť, že bez takejto úpravy pomerov jej, vzhľadom na konanie žalovaného, reálne a bezprostredne hrozí konkrétna ujma, ktorej je možné zabrániť len rozhodnutím (neodkladným opatrením) súdu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa naliehavosť potreby ochrany svojich práv navrhovaným neodkladným opatrením neosvedčila. Odvolací súd zároveň považuje za potrebné poukázať na to, že preukázanie dôvodnosti námietky premlčania pohľadávok žalovaného, ako aj námietky neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy vyžadujú dokazovanie, ktoré presahuje rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Pokiaľ odvolateľka v odvolaní poukázala na rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16 CoCsp 31/2021 zo dňa 30.11.2021, Krajského súdu Nitra sp. zn. 7 CoCsp 7/2022 zo dňa 31.3.2022 a uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3 CoCsp 27/2021 zo dňa 31.12.2021, odvolací súd uvádza, že tieto rozhodnutia nemožno aplikovať na prejednávaný prípad, keďže žalobkyňa v tomto konaní nevystupuje ako spotrebiteľ a nevzťahuje sa na ňu ochrana podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Vo všetkých ňou spomínaných rozhodnutiach súdy považovali dohodu o zrážkach zo mzdy za prostriedok obchádzania súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok v úverových zmluvách, uzatvorených žalobcami ako spotrebiteľmi. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že v uznesení Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3 CoCsp 27/2021 zo dňa 31.12.2021, odvolací súd síce uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, ale až vo výške sumy prevyšujúcej sumu dohodnutej splátky úveru, považujúc dohodu o zrážkach zo mzdy za zákonný spôsob zabezpečenia záväzku.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil (§ 387 C.s.p.) a to aj vo výroku o trovách konania, keďže žalovaný bol síce v konaní pred súdom prvej inštancie procesne plne úspešný (§ 255 ods. 1 C.s.p.), súd mu však, konštatujúc, že mu žiadne trovy v konaní nevznikli, nárok na náhradu trov konanie nepriznal, žalovaný proti výroku o trovách konania odvolanie nepodal.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a žalovanému ako procesne úspešnej strane, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V

zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).